

VÁROSI KÉPTÁR

hírlevél • 2013. július — október

www.deakgyujtemeny.hu

13 / 03

V. Nemzetközi Művészkönyv kiállítás

Farkas István: Varietében (Kávéházi jelenet), 1920-as évek (a Deák Gyűjtemény tulajdona)

Városi Képtár – Deák Gyűjtemény
Székesfehérvár, Oskola u. 10.

ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSOK

Deák Dénes Gyűjtemény

20. századi magyar festészet,
képző- és iparművészet

A gyűjteményről

A XX. századi magyar művészetet felsorakoztató kollekciók között jelentős helyet foglal el Deák Dénesé, melynek szellemisége leginkább a pécsi Modern Magyar Képtáréval rokon. A gyűjtemény az 1900-as évektől körülbelül 1960-ig teljességében mutatja be, ha nem is mindig kulcsdarabokkal, a magyar festészetet.

Pán Imre emlékszoba

Mezei Gábor magángyűjteménye
Az európai Iskola alapítója, de ezen felül a magyar és francia művészeti élet aktív szervezője és résztvevője is. A Deák Gyűjteményben lévő emlékszoba némi áttekintést nyújt sokrétű tevékenységéről.

IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK

május 18 – október 27.

„Újabb meglepetés... olvasóink részére”

V. Nemzetközi Művészkönyv kiállítás
(két helyszínen: a Városi Képtár és az Új Magyar Képtár épületében)

szeptember 7 – 27.

Orsós Teréz festőművész kiállítása

(az emeleti kiállítótérben)

november 8 – december 31.

a Deák Gyűjtemény anyaga

25 éve nyílt meg jelenlegi helyén
a Városi Képtár

„Gyűjtő és mecénás”

20 éve hunyt el Deák Dénes
emlékkiállítás (az emeleti kiállítótérben)

KÜLSŐ HELYSZÍNEKEN RENDEZETT KIÁLLÍTÁSOK

augusztus 9 – november 10.

EMLÉKMENTÉS 2.0

Székesfehérvár fejlődése az 1930-as években
című szabadtéri tablókiállítás

szeptember 13 – október 26.

KLASSZIKON

Klasszikus magyar művek Deák Dénes gyűjteményéből a zalaegerszegi Hangverseny- és Kiállító teremben

Megnyitó: szeptember 12-én

E tárlat megrendezését – a megtisztelő felkérésen túl – az tette lehetővé, hogy a székesfehérvári állandó kiállítást – egy időszakos tárlat miatt – jelenleg kisebb alapterületen mutatjuk be, így ezek a műalkotások ideiglenesen raktárba kerültek volna.

A szervezők, rendezők bíznak benne, hogy a műtárgyak hat hetes vendégsége sok látogatót vonz majd.

október 11 – december 31.

Karctű és monitor

magyar sokszorosított grafika 1945-2010,
a Csók István Képtár épületében
(Székesfehérvár, Bartók Béla tér 1.)
kurátor: Lóska Lajos művészettörténész

A kiállítás az 1945 utáni magyar sokszorosított grafika, a rézkarc, a litográfia, a szita, ofszet és a számítógépes nyomatok, illetőleg a monotípiák történetének gazdagon illusztrált bemutatására vállalkozik, amelynek a megszületése azonban nem a második világháború után, hanem már a harmincas években megkezdődik. Közel 50 művész több, mint 100 művel mutatja be a korszak grafikai törekvéseit. A kiállítás megnyitóján egyben Lóska Lajos – a kiállításához kapcsolódó – könyvének bemutatója is.

2013. augusztus 9- 2013. november 10-ig
EMLÉKMENTÉS 2.0

Székesfehérvár fejlődése az 1930-as években
címmű szabadtéri tablókiállítás

A KIÁLLÍTÁSRÓL

Székesfehérvár újkori történetének egyik kiemelkedően sikeres korszaka volt az 1931-től (Szent Imre év) 1938–39-ig, a (Szent István Em-lékévig) terjedő időszak. A helyi történetírás a korszakot a város akkori jeles polgármesteréről Csitári G. Emilről „Csitáry-érának” nevezi. A Városi Képtár 2013-ban – amikor a város Szent István halálának 975. évfordulójára és az 1938-as év 75 évfordulójára emlékezik – egy 75 tablóból álló szabadtéri tárlatot rendez.

A kiállítás szervezői három forrás alapján: Demeter Zsófia–Gelencsér Ferenc: Örvendezz királyi város című könyve, Csutiné Schleer Erzsébet építészettörténelmi kutatásai és a Városi Képtár Emlékmentés című – a város 1945 előtti fotótörténetét feldolgozó – kiállítása nyomán készítették el az egész városra kiterjedő tárlatot. Céljük az volt, hogy a korabeli helyszíneken elevenedjen meg a múlt. Korabeli fotográfiák és rövid, tömör leírások segítsenek az emlékezésben.

A kiállítás négy egységre oszlik:

1. az 1938-as emlékvé kiemelkedő eseményeit megidéző táblák a Városház téren kaptak helyet.
2. A város korabeli építészetének emlékeiről, terek kialakulásáról, középületek, templomok, iskolák, bérházak, villák építéséről 46 tablón kaphat képet a sétáló látogató. Az évtized művészettörténetileg is színes, hiszen sok korábbi stílus-elem - az eklektika, a szecesszió továbbélése - mellett határozottan megjelenik a modern, a Bauhaus korszerű elveit követő modern felfogás is. Az építészettörténelmi táblákat egyenként az építés helyén helyeztünk el.
3. Három kiemelkedő fotográfusa, fotográfiai műhelye volt az évtizednek, ezek munkásságáról működési helyükön, illetve annak közelében állítottunk ideiglenes emléket.
4. Az Emlékmentés fotótörténelmi kiállításához (Városi Képtár 2012. november – 2013. május) kapcsolódva a gyűjtés során több család osztotta meg családjának történetét. Közülük, a helyszínekhez és az évtizedhez

szervesen kötődő fotográfiákból válogatva 6 család korabeli házára, vagy annak helyén felépült épületre helyeztünk el tablót.

A tárlat megvalósításában a Városi Levéltár és a Szent István Király Múzeum munkatársai és mindazok segítettek, akik régi fotókat az internetre feltöltötték, melyekből válogathattunk.

A korszak történelmének és művészetének feldolgozása nem lezárt. A szervezők továbbra is várják a korabeli – főként hivatásos fotográfusok által készített – felvételeket a Városi Képtárban, vagy elektronikus levélben elküldve.

Jó sétát és felfedezést kívánnak a szervezők!

Köszönjük a közreműködést a kiállításban résztvevő székesfehérvári intézményeknek, cégeknek, családoknak és magánszemélyeknek:

- Szent István Király Múzeum (Demeter Zsófia, Bányai Balázs)
- Városi Levéltár (Kovács Eleonóra)
- TQE Mérnöki Szolgáltató Kft.
- Csutiné Schleer Erzsébet
- Kincses Károly fotómuzeológus (Budapest, Kecskemét)
- Oroszlán Balázs gyűjtő

... és még sokan mások, akik megőrzésre és a kiállításba beadott régi fényképekkel segítettek.

Támogatóink: Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, Nemzeti Kulturális Alap.

A kiállítás szervezője a Városi Képtár - Deák Gyűjtemény; a tárlat kurátora: Szűcs Erzsébet; tervezés, grafika, fotógyűjtés: Tunyogi Gábor; elhelyezési terv és engedélyeztetés: Szabó Tamás.

(fotók: www.szekesfehervar.hu)

Általános iskolásoknak 1-5. osztály
Bérlét: 1.500 Ft / fő / 4 alkalom

MUSEUM PASS

4

Óvodásoknak
Bérlét: 800 Ft / fő / 4 alkalom

MUSEUM PASS

4

Múzeumpedagógiai foglalkozások
Bérlét: 1.500 Ft / fő / 6 alkalom

MUSEUM PASS

6

BÉRLETEINK**Museum PASS „4”**

Társbérlet a Hetedhét Játékmúzeum és a Deák Gyűjtemény között.

Óvodásoknak.

Ára: 800,-Ft/fő/4 alkalom

Museum PASS „4”

Társbérlet a Hetedhét Játékmúzeum- és a Deák Gyűjteménybe.

Általános iskolásoknak 1-5 osztályig.

Ára: 1500,-Ft/fő/4 alkalom

Museum PASS „6”

Múzeumpedagógiai foglalkozások a Deák Gyűjteményben.

Óvodásoknak, általános iskolásoknak és középiskolásoknak.

Ára: 1500,-Ft/fő/6 alkalom

**MÚZEUMI HÉTVÉGÉK
A VÁROSI KÉPTÁRBAN****Zsebmozi / Pocket Kino**

V. Nemzetközi Művészkiállításunkban, 2013. szeptember 14. szombat, 14.00–17.00 Zsebmozi készítése saját könyvedből!

Hozz magaddal egy rossz, puha borítós könyvet – hogy könnyű legyen pörgetni – és készíts belőle egy saját kis etűdöt.

A foglalkozást Orosz Enikő tartja.

A foglalkozások ára: 800 Ft / fő

Üzen a füzet! – V. Nemzetközi Művészkiállításunkban,

2013. október 19. szombat, 14.00–17.00

Mindig jól jön, ha kéznél van egy praktikus notesz, nem igaz? Készítsd el saját jegyzetfüzetet a Papírformával! Varga Gábor Farkas grafikusművész és Simon Ági mutatják be műhelytitkait. A Nagy Rajzolás keretein belül.

A foglalkozások ára: 800 Ft / fő

**FOGLALKOZÁSOK
AZ ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSBAN****ÉlményKÉP – TudásTÁR**

avagy az izgalmas kiállítás látogatás a Deák Gyűjteményben 90 perces múzeumi órák formájában

A legfontosabb szempont a művészet megszerettetése a gyermekekkel. A múzeumi foglalkozásokon átfogó képek kapnak a művészeti korokról, alkotókról, technikákról. A változatos foglalkozásokkal szeretnénk felszínre hozni a gyermekekben rejlő talentumot. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek merjen szabadon gondolkodni, kifejezni és minél több manuális készséget alkalmazni.

A foglalkozások rövid tematikája korosztályoknak megfelelően:

- 6 különböző, de egymásra épülő feladat-

sorozat

- a feladatok szorosan összekapcsolódnak a képtár anyagával
- rövid művészettörténeti előadások, vetítések
- minden alkalom végére egy saját kis produktum létrehozása

A foglalkozások óvodásoknak, általános iskolásoknak és középiskolás diákoknak szólnak. A hat alkalmas múzeumi óra sorozat ára alkalmanként: 300 Ft / fő, a 6 alkalmas bérlét: 1.500 Ft / fő. Külön kérésre az órák – a sorozatot megbontva – önállóan is igénybe vehetők.

Intermédia after school

múzeumi óra Falvai Miklós médiaművész vezetésével, 18.000 Ft/osztály/6 alkalom (45 perc).

A foglalkozás ismét középiskolás diákok számára nyújt lehetőséget a médiaismeret tantárgyórákhoz kapcsolódóan.

A középiskolai tananyaghoz kiegészítésként, az előadásokon szó esik a média és a design kapcsolatáról, a média megjelenési formáiról, a világ művészeti eseményeiről, kortárs alkotókról.

Rajz előkészítő középiskolás diákok számára, Bauer István művész vezetésével.

A fehérvári oktatási intézmények diákjai részére diákigazolvánnyal a belépés továbbra is díjtalan a Városi Képtár - Deák Gyűjtemény épületébe. (Oskola u. 10.)

A múzeumpedagógiai foglalkozásokra előzetes bejelentkezés szükséges új munkatársunknál:

Orosz Enikő múzeumpedagógus

- 06 70 338 2878
- 06 22 329 431
- oroszekptar@gmail.com

Pinke Miklós festőművész a Művésztelepen

1. Székesfehérvári Művésztelep

A Szabadművelődés Háza
(Székesfehérvár, Fürdő sor 3.)
2013. augusztus 14–23.

tematika: festészet, fotó, művészkönyv
A művésztelep résztvevői:

- Büki Zsuzsanna, grafikus
- Dér Adrienn, grafikus
- Jónás Attila, grafikus
- Joseph Longoria (Birmingham / USA), festőművész
- Mosberger Róbert, fotográfus, grafikus
- Pinke Miklós, képzőművész
- Szegedi Csaba, kolorista
- Szentés Ottokár, festőművész
- Ujházi Péter, festőművész
- Varga Gábor Farkas, grafikus
- Magda Wolnicka (Opole / Lengyelország), képzőművész
- Heim Fanni, tanuló

A művésztelepek iránt elkötelezett szereplők összefogásával rendeztük meg az 1. Székesfehérvári Művésztelepet külföldi és magyar résztvevőkkel a festészet, fotográfia és művészkönyv műfajában.

A képzőművészet, a képzőművészek támogatása Székesfehérvár számára korábban is fontos volt, hiszen 1990-től 22 éven át támogatta az Agárdi Művésztelep munkáját és 1996 óta a Móri Művésztelepét is. Az országban szinte egyedülként önálló galériát működtet a helyi művészegyesület és meghívott alkotóik kiállításai számára.

A művésztelep helyszínül választott tér és épület – A Szabadművelődés Háza – kiállításai-val évek óta otthona a kortárs képzőművészetnek, és a vele egybeépült ház révén a művészeti oktatásnak is (Tóparti Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola)

A Szabadművelődés Háza nyitott teraszai magaslati panorámát, rálátást adnak a város egy kedves természeti területére – a vidámparki tóra – amely közvetlen szomszédságban van a belvárost övező lakótelepekkel.

A nyolcnapnyi együttműködés, együttgondolkodás a város kiemelkedő ünnepi évének programokban legsűrűbb időszakában került megrendezésre. Jó szabadidős programokat és feltehetően inspirációt is jelentve az alkotóknak.

Bízunk benne, hogy az új kezdetet további sikeres folytatás követi majd!

A szervezők:

Székesfehérvár Megyei Jogú Város
Önkormányzata,
A Szabadművelődés Háza,
Alcoa-Köfém Oktatási és Közművelődési
Klubház,
Városi Képtár – Deák Gyűjtemény

MÚZEUMOK ŐSZI FESZTIVÁLJA
Városi Képtár – Deák Gyűjtemény
2013. október 18., péntek 18-20 óráig

Vizualitás és Irodalom

Nyílt konferencia és beszélgetés
az 5. Nemzetközi Művészkönyv Kiállításban
Városi Képtár - Deák Gyűjteményben
(Oskola u. 10.)

A Városi Képtár – Deák Gyűjtemény egy nyílt konferenciát és beszélgetés valósít meg a 5. Nemzetközi Művészkönyv Kiállításban. Meghívott vendégeink kortárs írók és képzőművészek (5-5 fő), akik a művészkönyvek között fejtik ki gondolataikat az irodalom, a vers az írott szöveg, valamint a képiség, a művészet és a szabad alliteráció témaköreiben. A rendezvényt a József Attila Kör is támogatja.

A rendezvényre a belépés ingyenes!

Márffy Ödön: Zdenka, 1930 körül

VÁROSI KÉPTÁR – DEÁK GYŰJTEMÉNY
8000 Székesfehérvár, Oskola u. 2-4.

Belépődíjak, szolgáltatások

Belépőjegy

- felnőtt teljesárú-jegy: 700 Ft
- kedvezményes (diák, nyugdíjas, csoportos 10 főtől): 500 Ft
- közös belépőjegy a Hetedhét Játékmúzeummal: 1000 Ft
- családi jegy: 1.400 Ft
- Sajtóigazolvánnyal, szakmai belépővel, segítséggel élőknek, 6 éves kor alatt, 70 éves kor felett, illetve székesfehérvári diák csoportoknak ingyenes
- tárlatvezetés a kiállításban, előzetes bejelentkezés után (10 főtől 300 Ft/fő)
- közös családi jegy a Hetedhét Játékmúzeummal: 2.000 Ft

Múzeumpedagógiai foglalkozások előre egyeztetett időpontban, bejelentkezés Orosz Enikő múzeumpedagógusnál a következő elérhetőségeken: keptar@enternet.hu, vagy a 70 / 3-382-878-as telefonszámon.

Ingyenes plusz szolgáltatások a látogatóknak

- Filmnézés az intézmény filmgyűjteményéből.
- Folyóiratok – ART Magazin, Balkon, Új Művészet, Műértő, Múzeumcafé, Magyar Iparművészet, Flash Art – helyben olvasásra.
- Játzó és rajzolási lehetőség a kiállításához kapcsolódó játékokkal, eszközökkel. Kitalálható játékos feladatlapok.

Szakmai szolgáltatások

- Műtárgybecslés, értékesítési tanácsadás (előzetesen egyeztetett időpontokban): helyben 900 Ft, kiszállással 3.000 Ft.
- **Festőbérlet a Városi Képtárban a bérlet ára: 6.000 Ft/fő/10 alkalom.**

- A kiállított tárgyak fotózása saját célra: 1.000 Ft/alkalom.

Múzeumi boltunkban reprodukciók, művészeti katalógusok és képeslapok valamint ajándéktárgyak vásárolhatók.

Egyéb szolgáltatások

- Terembérlet: nyitva tartási időn túl 10.000 Ft/óra (Freskós Szalon, 5 asztal, 30 szék; vagy asztalok nélkül 50 ülőhellyel).
- Esküvői fotózás lehetősége az épületben: 2.500 Ft/alkalom.

Nyitva tartás

kedd–vasárnap 10–18 óráig
hétfő szünnap.

Intézményünk október 23-án nyitva,
október 28- november 7-ig zárva tart.

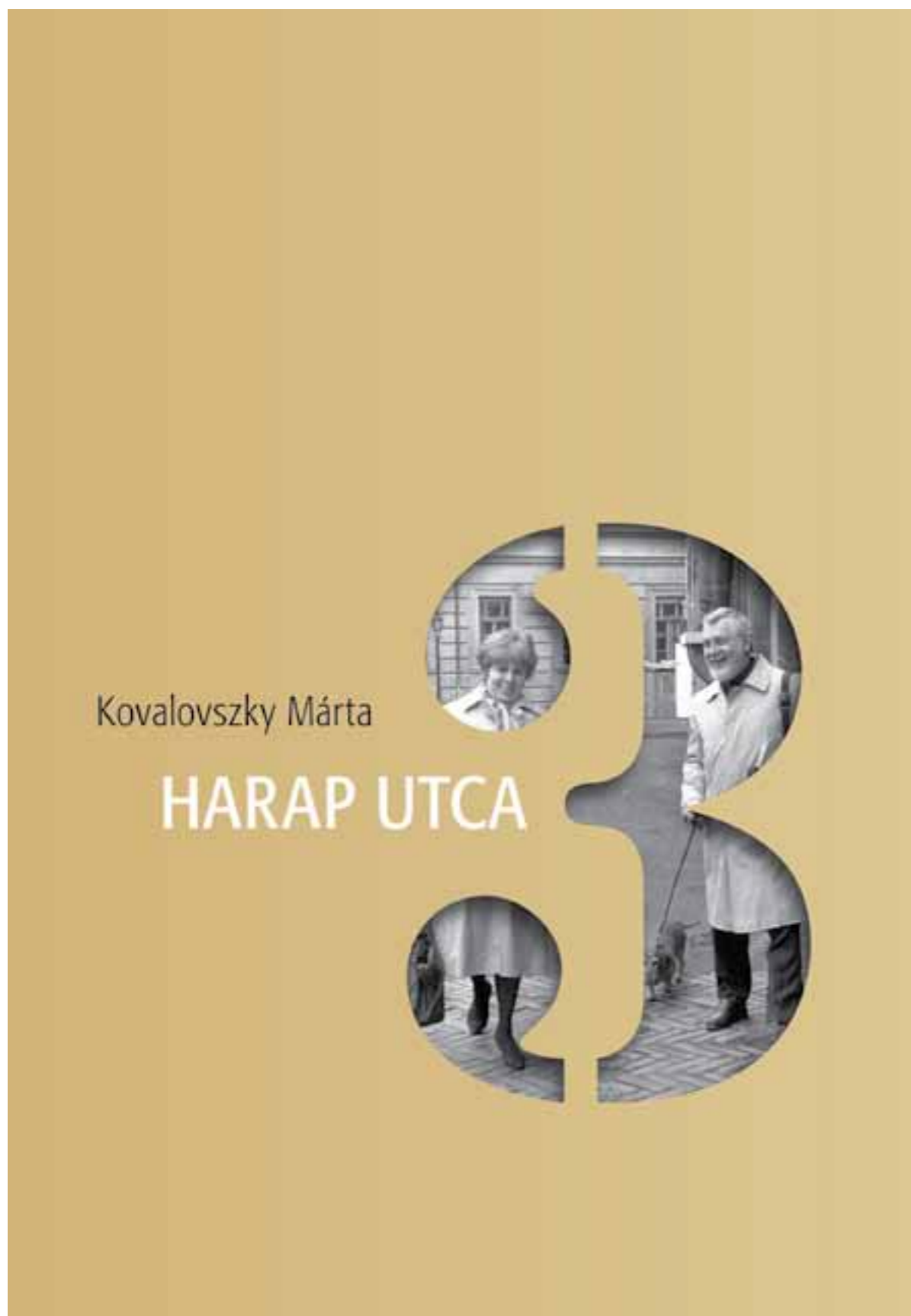
Internetes elérhetőségeink:

www.deakgyujtemeny.hu,
keptar@enternet.hu

Frissített programajánlatainkért, és bővebb tájékoztatásért, keresse a Városi Képtár facebook oldalát.

Telefonszámaink: 22 / 329 431

- 70 / 4-532-516
– igazgató, művészettörténész
- 70 / 4-530-462
– gyűjteménykezelő, adattáros; gazdasági ügyintéző; teremőrök
- 70 / 3-382-878
– múzeumpedagógus; rendezvényszervező; művészettörténész

Harap utca 3.

Megjelent Kovalovszky Márta könyve

Kiadó: Városi Képtár - Deák Gyűjtemény
megvásárolható, ára: 1.900 Ft

Kovalovszky Márta 1963-as pályakezdésétől nyugdíjba „vonulásáig” egyetlen intézménynek, a Szent István Király Múzeumnak munkatársa volt. Részben ennek - a több szakember számára szellemi hajlékul szolgáló intézménynek - korabeli életét, másrészt a szerző művészettörténeti szakmai útjának történetét idézi fel a könyv.

Az író egyéni gondolkozásmódja, finom iróniája, önróniája, élvezetes elbeszélőmódja teszi a kívülálló számára is élvezetessé a könyv olvasását.

Varga Gábor Farkas grafikus, könyvtervező munkája segítette a történetek megfelelő, szép formában való megjelenését.

„...Újabb meglepetés... olvasóink részére!”
V. Nemzetközi Művészkönyv Kiállítás

„...A New Surprise... For Our Readers!”
Fifth International Artists' Book Exhibition

„...Újabb meglepetés... olvasóink részére!”

V. Nemzetközi Művészkönyv

Kiállítás katalógusa

256 oldal

Ára 1.900 Ft

Szent István Király Múzeum közleményei

D sorozat 333. szám

(sorozatszerkesztő, felelős kiadó:

Dr. Demeter Zsófia)

ISBN 978-963-9279-97-1

szerkesztette: Izinger Katalin

4-7. oldal (8-11. o. angolul): Sarah Bodman: A
könyv szépsége (tanulmány)

12-18. oldal (19-25. o. angolul): Kovalovszky

Márta: Művészkönyv-installációk (tanulmány)

26-27. o. (28-29. o. angolul): megnyitó ese-

mény

31-254. o.: kiállított művek jegyzéke [223 al-
kötő 330 munkája]

Fordította: Nóvé Béla

fotók, grafikai terv, nyomdai előkészítés:

Mosberger Róbert

a kiállítást rendezte: Izinger Katalin,

Kovalovszky Márta, Szűcs Erzsébet

Alto Nyomda Kft., Székesfehérvár

A kiállítás és a katalógus létrejöttét
támogatták:

Székesfehérvár Megyei Jogú Város

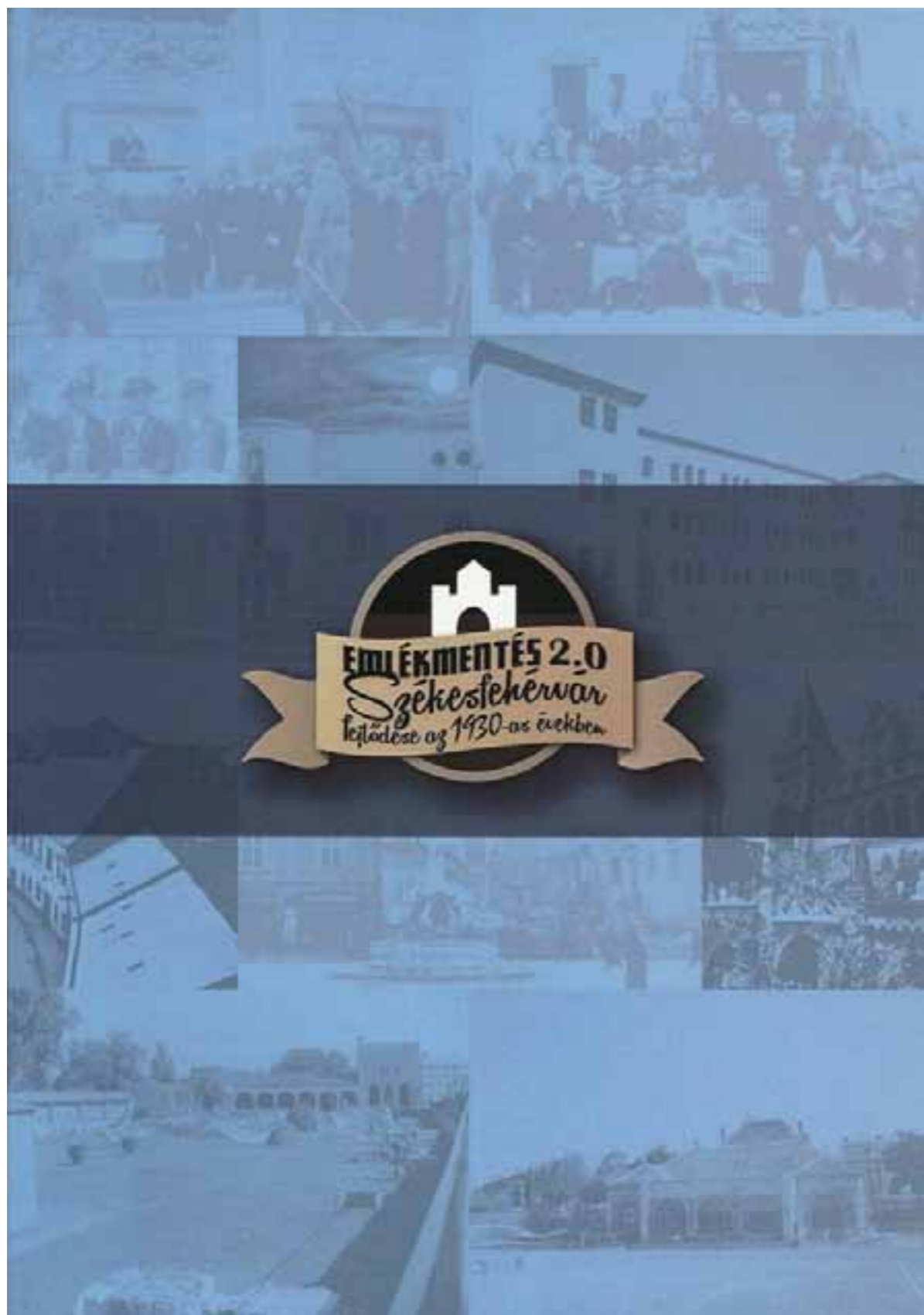
Önkormányzata;

NKA;

Lengyel Intézet Budapest;

Kortárs Művészeti Fesztivál

Emlékmentés 2.0.
Székesfehérvár fejlődése
az 1930-as években katalógus
 A szabadtéri tablókiállítás anyagából

Városi Képtár - Deák Gyűjtemény,
 Székesfehérvár, 2013.

ISBN 978-963-89017-7-4
 Felelős kiadó: Szűcs Erzsébet
 készült az Alto Nyomdában,
 500 példányban
 80 oldal
 ára: 975,- Ft

VITÉZAVATÁS
 1938. május 22.

A jubileumi év első országos jelentőségű székesfehérvári eseménye.

8 / 75

Az addig kizárólag a Margit-szigeten szokásos vitézavatásra a frissen fel-tárt és kialakított romkertben került sor. Schmidl Ferenc építész irányította a helyszínek (Romkert, a bevonulási út vonal – Vasútállomás – Várkör-út) ünnepi díszítését. Ehhez 2 km-nyi nemzetiszínű kárpitot használt fel.

Katonák és ünnepi ruhába öltözött fiatalok álltak díszsorfalat. A kormányzó és kísérete a Turán különvonaton 10 órakor érkezett meg a Vasútállomásra, ahonnan hóféhér lipicai négyesfogattal jöttek a Romkertig. 1903 főt avattak vitézzé, köztük kilencedikként Aba Novák Vilmos festőművészt is. Halk katonazene hangjaira egymást tizesével váltva jöttek az avatandók.

A kormányzó érkezésekor postagalambok szálltak fel Csitáry polgármester a magyar városok vezetőinek címzett, kártyapapírra írt üzenetével.

E napon több ezren érkeztek Fehérvárra, körülbelül 2800-an vettek szálást a városban.

(Demeter Zsófia szövege alapján)

EUGENIO PACELLI BÍBOROS LÁTOGATÁSA
 1938. május 23.

Budapesten 1938. május 22-től május 29-ig rendezték meg a XXXIV. Eukarisztikus kongresszust. A kongresszusra érkezett Eugenio Pacelli bíboros (1939-től XII. Pius néven pápa). Vele együtt 14 kardinális 37 érsek és 196 püspök.

A triezti gyorssal Nagykanizsa felől érkező vendéget Székesfehérváron hivatalosan fogadta Svohy Lajos megyés püspök és Teleki Pál kultuszminiszter. A vasútállomást a pápai állam színeibe öltöztették, a zenekar a pápai himnuszt játszotta. A bíboros magyarul is szólt a várakozókhöz: „Éljen az eukarisztikus kongresszus! Éljen Krisztus király! Éljen a katolikus Magyarország!”

Kürtjel jelezte az ima kezdetét, amikor a hívek térdre ereszkedve fogadták az áldást. Eugenio Pacelli vonata a kongresszusról hazautaztában május 31-én is megállt Székesfehérváron. Serédi Hercegprímás, felszállva a vonatra a határig kísérte, majd visszautazott Székesfehérvárra.

(Demeter Zsófia szövege alapján)

DEÁK GYŰJTEMÉNY

hírlevél • 2013. július — október

www.deakgyujtemeny.hu

Deák

13 / 03

Czimra Gyula: Palántázók, 1960-as évek

A Városi Képtár idén kettős jubileum kapcsán emlékezik meg intézményünk névadójáról: Deák Dénes gyűjtőről.

november 8 – december 31.

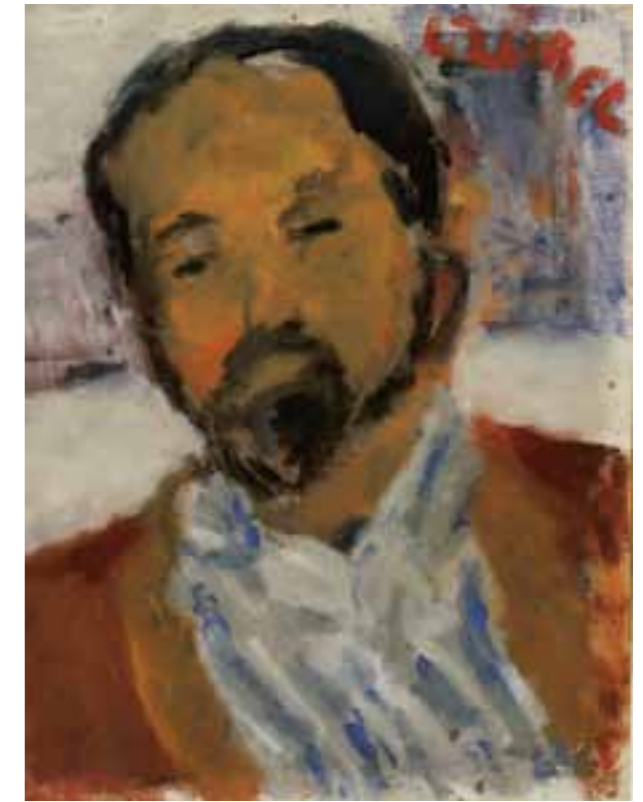
A Deák Gyűjtemény anyaga

25 éve nyílt meg jelenlegi helyén a Városi Képtár. Ezen alkalomból a Gyűjtemény anyagára más szempontokból fókuszálunk.

A Deák Dénes kút

20 éve adták át Deák Dénes ajándékként Haraszty István mobilszobrát a Bartók Béla téren, amelyet a gyűjtő halála után avattak fel Deák Dénes kút néven.

A kiállítás a kút történetéről ad számot.
kurátor: Zákányi Péter

Czóbel Béla: Deák Dénes portréja

A hagyományokhoz hűen a Szent István-napi ünnepekhez kötődően adták át a Lánosz Kornél - Szekfű Gyula és a Deák Dénes ösztöndíjakat, illetve a Deák Dénes Díjat Székesfehérváron. Az eseményt ezúttal kivételes helyszínen, a Bory-várban tartották.

Székesfehérvár egyik leghíresebb nevezetessége az öreghegyi Bory-vár, amely a városba látogató turisták fogadásán túl számos kulturális és szórakoztató programnak ad otthont a székesfehérváriak örömeire. A Bory-család jól működő kapcsolatokat ápol a várossal, éppen ezért a 2013-as Szent István Emlékév tiszteletére idén először, ám hagyományteremtő szándékkal a különleges Bory-várat választották a díjtadó helyszínéül.

A Tilinkó zenekar nyitó muzsikája után dr. Cser-Palkovics András polgármester, a Deák Dénes Alapítvány kuratóriumi elnöke mondott köszöntőt. „Szép, szimbolikus és Székesfehérvárhoz ízig-vérig kötődő helyen rendezhetjük ezt a különleges díjtadót. Bory Jenő saját álmai megvalósításán túl rendkívül sokat tett a közösség álmainak megvalósításáért. Hozzá hasonlóan az ösztöndíjasok – miközben teszik a napi munkájukat – adnak valamit magukon túl, a közösség egészének is. Ezért gondoltunk arra, hogy – amennyiben erre lehetőségünk lesz – a jövőben, szimbolikus jelleggel a Bory-várban szeretnénk átadni az ünnepi elismeréseket minden év augusztusában. Kívánom a díjazottaknak, hogy megvalósíthassák azt, amire vállalkoztak a közösség gyarapítása érdekében.”

Dr. Cser-Palkovics András elsőként a Deák Dénes Díjat nyújtotta át. Az elismerést Román Károly kapta Székesfehérvár városa érdekében végzett kiemelkedő irodalmi, kulturális és közösségi tevékenységéért.

A Deák Dénes Ösztöndíjat művészettörténészeknek, várostörténészeknek, illetve e tudo-

mányterületeken belül doktori iskola hallgatóinak ítéli oda a Deák Dénes Alapítvány Kuratóriuma.

A testület döntése nyomán idén Szigeti Boglárka kapott ösztöndíjat Székesfehérvár török kori történetéhez kapcsolódó források fordítása, elemzése témakör kutatásához.

Idén nagy számú támogatási kérelem érkezett, erre való tekintettel a kuratórium - Székesfehérvár polgármesterének felajánlása révén - Deák Dénes Különdíjat adományozott Deákné Oszkó Ágnesnek a székesfehérvári volt ortodox és neológ zsinagógák építésének és pusztulásának társadalmi, művészeti és várostörténeti jelentősége kutatásáért.

Az esemény zárásaként dr. Cser-Palkovics András a Herendi Porcelánmanufaktúra által készített Szulejmán szobrot ajándékozott a Bory családnak.

(fotók és szöveg: 2013.szekesfehervar.hu)

HETEDHÉT JÁTÉKMÚZEUM

hírlevél • 2013. július — október

www.deakgyujtemeny.hu

MÚZEUMOK ŐSZI FESZTIVÁLJA

**Múzeumok
délidőben
Minden felnőtt
egyszerre gyerek**
2013. október 4.
péntek

Egy különleges múzeumi nap a szépkorúaknak

Janikovszky Éva egyik művében – amelyet természetesen a Hetedhét Játékmúzeumban állandó kiállítással jelen levő Réber László illusztrált – Micike olyan fényképet keres, amelyen minden felnőtt egyszerre gyerek. Hát ilyet mi sem tudunk mutatni, azt viszont igen, hogy az egykori gyerekek mivel játszottak. Ezen a programon nyugdíjas látogatóink gyermekjeggyel (350 Ft) vehetnek részt.

„A lámpás én vagyok”
– Tanárok éjszakája
2013. október 11.
péntek
Karosszékben, hátra-
dőlve – virtuális tárlat-
vezetés kényelmesen, az egyéni felfe-
dezés lehetőségét megadva az előadás
után.

A puding próbája – múzeumpedagógiai foglalkozásainkról nem csak szavakkal.

A program ingyenes.

**Pincétől a padlásig -
Mamóka Meseháza**
2013. október 12.,
szombat
Családi együttjáték –
eszközökkel és eszkö-
zök nélkül. Soha meg nem unható já-
tékszerek, amelyek nálunk életre kel-
nek, mesélnek régi gyerekekről, őket

létrehozó alkotókról, és játékokat is megóvó, megtartó családokról. Kézműves alkotással, mozgásművészeti foglalkozással és különleges tárlatvezetéssel fűszerezett, generációkat összekötő nap.

A programon a szokásos múzeumi belépővel lehet részt venni.

Pincétől a padlásig a Hetedhétben

2013. október 15., kedd

A Hetedhét Játékmúzeum és anyaintézménye, a Városi Képtár - Deák Gyűjtemény Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának fenntartásában működik. Szeretnénk megmutatni, az önkormányzat háttérintézményeiben dolgozóknak, hogy mi van a számlák, kérelmek és egyéb papírok mögött.

„Csemegékkel” készülünk: a háttérben folyó munkát mutatjuk be, hogy lássák, mi minden történik egy tárggyal, mire a vitrinbe kerül, és hogyan „használjuk” foglalkozásainkon. Előadás, tárlatvezetés, interaktív feladatok, kipróbálható játékeszközök.

A programon csak az előzetesen regisztrált látogatók vehetnek részt.

ADVENTI ELŐZETES

Minden adventi vasárnap 10 és 18 óra között kézműves alkotás, családi együttjáték, társasjátékok, mozgásművészeti foglalkozások.

SZAKMAI PROGRAMOK

**Játékidő – játéktér
Tudományos konferencia
Moskovszky Éva emlékére**
2013. október 18. péntek

Évente megrendezésre kerülő játéktörténeti konferencia, amely idén a játékok történeti-társadalmi megközelítésére és az utóbbi években megrendezett játék témájú kiállításokra összpontosít. A meghívott előadók hazai játéktörténészek, játékgyűjteményeket gondozó muzeológusok.

A konferencián a részvétel ingyenes.

Tervezett program:

Játékidő – Régi idők játécai hazai játékgyűjteményekben

Elnök: Császi Irén, néprajzkutató – Dobó István Vármúzeum, Eger

- dr. Györgyi Erzsébet, néprajzkutató – Kiss Áron Magyar Játék Társaság, Budapest, Téma: A Moskovszky-gyűjtemény 13 napja
- Dávidné Horváth Enikő, történész – Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, Téma: A Moskovszky-gyűjtemény játécai kultúrantropológiai megközelítésben
- dr. Tészabó Júlia, művészettörténész – ELTE Pedagógia Tanszék, Budapest, Téma: A Lilienthal fivérek és az Anker kőépítőszekrény
- Haider Edit művészettörténész – Magyar Nemzeti Múzeum, Téma: Táblás játékok a Moskovszky-gyűjteményben
- Szojka Emese, néprajzkutató – Néprajzi Múzeum, Budapest, Téma: Vándorhintasok tárgyai a Néprajzi Múzeumban. A Greznár mutatóanyag család története

Játéktér – Régi és új játékkiállítások Magyarországon

Elnök: dr. Bereczki Ibolya, néprajzkutató – Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre

PROGRAMOK

- dr. Nagy Veronika, néprajzkutató – Hetedhét Játékmúzeum, Székesfehérvár, Téma: Tudósok, bárónők, nepperek. Ember- és játéksorsok a tárgyak mögött
- dr. Bodnár Zsuzsanna, néprajzkutató – Sóstói Múzeumfaló, Nyíregyháza, Téma: A kelet-magyarországi játékkiállítások tapasztalatai
- Janovszki Tamás, történész – Közlekedési Múzeum, Budapest, Téma: Játékkiállítások a Közlekedési Múzeumban
- Kalmár Ágnes, művészettörténész – Szórákaténusz Játékmúzeum és Műhely, Kecskemét, Téma: Nemzetközi kiállítási kapcsolatok a Szórákaténusz Játékmúzeumban
- Büdy Annamária, játékkervező – Budapest, Téma: Játszik a város – A Bécsi Múzeum játékkiállítása

Kirakó – szabadegyetemi előadás

szeptember 24. kedd 16:30

Marczell Kolos fémfigura készítő:

Ólomkatona - a rendíthetetlen

Játéktörténeti előadás az ólomkatonákról, mini-kiállítással és kézbe fogható tárgyakkal.

október 8. kedd 16:30

Tettamanti Béla:

*Réber egy kortárs grafikus szemével, anno és most.*Tettamanti Béla grafikus, képzőművész előadása egykori mesteréről, barátjáról, Réber Lászlóról. (Réber László műveiből válogatás látható a Hetedhét Játékmúzeum állandó kiállításában)

november 12. kedd 16:30

Révész Emese művészettörténész:

Kiment a ház az ablakon.” A magyar gyermekkönyv-illusztráció mesterei 1950-1980 Előadás a gyermekkönyv-illusztrációról, mint képzőművészeti műfajról.

A szabadegyetemi előadások ingyenesek.

KIRÁNDULÁSRA, EGYSZERI LÁTOGATÁSRA ÉRKEZŐ CSOPORTOKNAK a gyűjtemény egészét átfogó foglalkozásokat ajánlunk. A foglalkozás díja a belépőn felül 300 Ft/gyermek, kísérőknek ingyenes.

Utazás Hetedhét Játékszájba

Múzeumpedagógiai foglalkozás óvodás és kisiskolás csoportoknak. Időtartam 60 perc.

Postakocsival érkezünk Játékszájba, ahol varázslattal életre keltjük Panci babát. Panci történetén keresztül ismerkedünk a gyűjteménnyel, a gyűjtéssel.

Fedezd fel Hetedhét Játékszájot!

Önálló felfedezés vezetőfüzet segítségével 4-6. osztályosoknak. Javasolt időtartam 60 perc.

Előzetes bejelentkezés után összeállítjuk a feladatlapokat, amelyek a kiállítás egy-egy izgalmas pontjára hívják fel a figyelmet. Aláírótablát, ceruzát biztosítunk. A kísérő pedagógusoknak a pénztárnál átadjuk a megoldókulcsot.

Apró tárgyak titkai: kincskeresés

Múzeumpedagógiai foglalkozás 4-5. osztályosoknak. Időtartam: 60 perc
A diákok „kincskereséssel” fedezik fel a gyűjteményt, miközben ismerkednek a gyűjtéssel, a múzeum fogalmával. Tárgyainkon és a feladatokon keresztül a XIX. századi polgári kultúrába is bepillantást nyernek.

SZÉKESFEHÉRVÁRI ÉS KÖRNYÉKBELI CSOPORTOKNAK, BÉRLETESEKNEK, akik óvodai-iskolai éveik során többször is eljutnak a múzeum foglalkozásaira, az alábbi múzeumi órákat ajánljuk. Témaköreink a „Hetedhét kaland vár” TÁMOP 3.2.8.B-12/1-2012-0031 pályázatnak köszönhetően folyamatosan bővülnek. Kapcsolódó műveltségterületek: magyar nyelv és irodalom, ember és természet, ember és társadalom (tör-

ténelem, erkölcsstan, hon- és népismeret), életvitel és gyakorlat, művészetek, testnevelés és sport. Időtartam: 60 perc

ÓVODÁSOKNAK

Életre kelt játékok: babamese

Panci, az teleholdkor életre kelő porcelánbaba lakótársairól, Gizelláról és Estelláról mesél. A két baba történetén keresztül megismerjük a korabeli divatot, ismerkedünk a fűzővel és más fontos kiegészítővel. Lesz szó zenélő szerkezetekről, és természetesen arról, hogy miért porcelánból készültek a babák.

Életre kelt játékok: vármese

Panci baba Grexa váráról mesél – egy olyan világot ismernek meg a gyerekek, amikor Lego és Playmobil nélkül játszottak csatát a fiúk, építettek tornyos palotát a lányok. A foglalkozás végén ólomkatonákká válik a gyereksereg, hogy díszszemlét tartson a játékvárban.

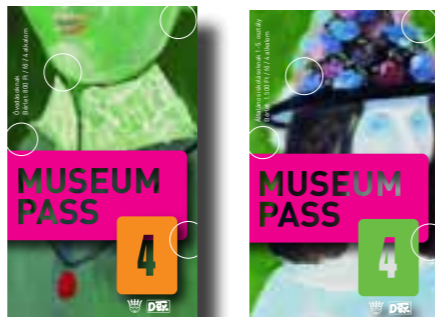
1-2. OSZTÁLYOSOKNAK

Régi játék, nem rossz játék: babaház

A babaház hű tükrözi a koránkat, így megleshetjük, milyenek voltak a polgári élet hétköznapi terei az 1800-as évek végén és az 1900-as évek elején. A diákok maguk is átélhetik azt a varázslatot, amely a Moskovszky-gyűjtemény alapítóját is megragadta, amikor berendeznek apró szalonokat, konyhákat.

Régi játék, nem rossz játék: utazás időben és térben

Groedel bárónő utazni készül. Kiállításunk miniatűr világa megmutatja, hogy mivel utazhattott, mi került a csomagjába az 1900-as évek elején. A foglalkozás vasútépítéssel zárul.

3-4. OSZTÁLYOSOKNAK

Apró tárgyak titkai: ötvös tárgyak és ólomkatonák

Apró tárgyak titkai: törekeny játékok történelmi sikere

Játékos kultúr- és technikatörténet: felfedezzük, hogy mikor és miért került a porcelán a gyerekszobákba, és milyen az az építőkocka, amelyet majd 140 éve változatlan anyagból gyártanak.

5. OSZTÁLYOSOKNAK

Egyszervolt házak kicsiny másai: ahány bútor, annyi stílus

A játék mindig tükrözi a való életet - igaz ez a babaházak miniatűr bútoraira is. Gyűjteményünk legszebb darabjai történelmi, művészettörténelmi korszakokat idéznek. A diákok egy nagypolgári ház berendezésén keresztül az alaprajzolvast, a sík-tér átfordítást is gyakorolhatják.

Egyszervolt házak kicsiny másai – múzeumi nap

(komplex foglalkozás 4x45 percben)

Ezt a foglalkozást azoknak az osztályoknak ajánljuk, akik 1-4. osztályos korukban még nem vettek részt múzeumi foglalkozáson a Hetedhétben.

A múzeumi napon interaktív-játékos feladatokkal és műhelymunka során foglalkozunk a Moskovszky-gyűjtemény legjelentősebb darabjaival. A foglalkozás része a bútorstílusok megismerése, az ólomkatonák és a kőépítő megismerése. A műhelymunka során kabinet-szekrényt készítünk gyufásdobozokból.

Óvodásoknak a belépés ingyenes.

Belépő diákoknak: 350 Ft/fő

Múzeumpedagógiai foglalkozás: 300 Ft/fő (kísérő pedagógusoknak ingyenes)

Múzeumpedagógiai bérlet:

Iskolai csoportoknak 1500 Ft/fő, óvodás csoportoknak 800 Ft/fő – 4 alkalmas múzeumi foglalkozás, amelyből két alkalom a Városi Képtár – Deák Gyűjteményben használható fel, két alkalom pedig a Hetedhét Játékmúzeumban. A foglalkozások témája szabadon választható az múzeumok kínálatából.

Jelentkezés, bővebb információ:

Kérjük, legalább egy héttel az érkezés előtt jelentkezzenek!

Bernáth Éva múzeumpedagógus: 22-202-601 (9-15 óráig) vagy 06-70-453-0548
hetedhetmuzped@szekesfehervar.hu

HÉTRŐL HÉTRE A HETEDHÉT BEN

Négykezes kedd

Ötlet, biztató szavak, segítő kezek – a négykezes kedd erről szól. Önkénteseink hozzák az ötleteiket, biztosítjuk az alkotáshoz az anyagokat és az eszközöket, sőt még a kisgyerekeket is igyekszünk lekötni, hogy anya alkothasson.

Minden kedden 10-12 óráig október 1-től. Október első két hetében makramé és kötés, 15-én horgolás és hímzés, 22-én foltvarrás, 29-én filcből készülnek zöldségek és gyümölcsök. Minden alkalommal lehet varrógéppel is tanulni. Facebookon előre jelezzük, hogy melyik héten mi készül.

Belépő a foglalkozásokra: 500 Ft-os kedvezményes belépőjeggyel vagy 3000 Ft-os éves felnőtt bérlettel (a bérlet korlátlan belépésre jogosít a múzeumba egy éven át).

Borsóműhely

Volt egyszer egy kert...

Személyiségfejlesztő és önismereti foglalkozásóvodásoknak és kisiskolásoknak szeptember 18-tól, minden szerdán 16:45-17:30-ig. Mesékre épülő foglalkozás, mozgásos- és fantáziajátékokkal. Bővebb információ: Kamaras Emese 06-20-368-8844, kamaras.emese@gmail.com

HETEDHÉT JÁTÉKMÚZEUM

8000 Székesfehérvár, Oskola u. 2-4.
(Hiemer-ház)

hetedhetmuzeum@szekesfehervar.hu
www.hetedhetmuzeum.hu
Facebook: Hetedhét Játékmúzeum

Nyitva tartás

kedd–vasárnap 10–18 óráig; hétfő szünnap.

Belépőjegyek

- Felnőtt: 700 Ft
- Diák: 350 Ft
- Nyugdíjas, csoportos felnőtt (min. 10 fő): 500 Ft
- Családi jegy (2 felnőtt és min. 1 gyerek): 1400 Ft
- Közös jegy a Deák Gyűjteménnyel: 1000 Ft
- Közös családi jegy a Deák Gyűjteménnyel: 2000 Ft
- 6 éves kor alatt, 70 éves kor felett, sajtó- illetve pedagógusigazolvánnyal, szakmai belépővel, segítséggel élőknek és személyenként 1 fő kísérelőjének: ingyenes
- Felnőtt bérlet: 3000 Ft - érvényes az összes rendezvényre, valamint korlátlan számú belépést biztosít a múzeumba a kiállítás dátumától számított 1 évig
- Diák bérlet: 2000 Ft - érvényes az összes rendezvényre, valamint korlátlan számú belépést biztosít a múzeumba a kiállítás dátumától számított 1 évig

Szolgáltatások

- Tárlatvezetés (előre egyeztetett időpontban): 2500 Ft/csoport
- Múzeumpedagógiai foglalkozás (előre egyeztetett időpontban): 300 Ft/gyerek

Játékkölcsönzés

Új szolgáltatással színesítjük a családok múzeumlátogatását – öltöztethető, zsúrba induló babákat és felhúzható kisvonatot, ügyességi játékokat lehet kölcsönözni a múzeumi látogatás idejére a pénztárnál. A kölcsönzés díjmentes, de a tárgyak megóvása érdekében 1000 Ft kauciót kérünk.

Jelentkezés múzeumpedagógiai foglalkozásokra:

hetedhetmuzped@szekesfehervar.hu
vagy 70 / 453-0548 vagy 22 / 202-601,

jelentkezés tárlatvezetésre:

hetedhetmuzeum@szekesfehervar.hu
vagy 70 / 453-0454 vagy 22 / 202-601

A múzeumban ajándéktárgyakat és a kiállításához kapcsolódó kiadványokat, játékokat és képeslapokat lehet vásárolni.

Mozgáskorlátozottak és babakocsival érkezők látogatását lift segíti.

Telefonszámunk: 06 22 202 601

- 70 / 4-530-454 – muzeológus
- 70 / 4-530-548 – múzeumpedagógus; marketing
- 70 / 4-530-473 – teremőrök

PELIKÁN GALÉRIA

hírlevél • 2013. július — október

www.deakgyujtemeny.hu

Pinke Miklós katalógus

64 oldal

800 Ft

benne:

Pinke Miklós: Napszakok, évszakok. Tavasz, reggel; Nyár, nappal; Ősz, este. 30 színes (festmény) és 5 fekete-fehér (grafika) reprodukció
Életrajz

Szerkesztette: Pinke Miklós

Kiadó: Székesfehérvári Művészek Társasága

Angol fordítás: Czinki Ferenc és Pinke Judit

Fotó: Pinke Domokos

Grafika: Varga Gábor Farkas

Nyomda: Alto Nyomda (300 példány)

ISBN 978-963-08-7194-5

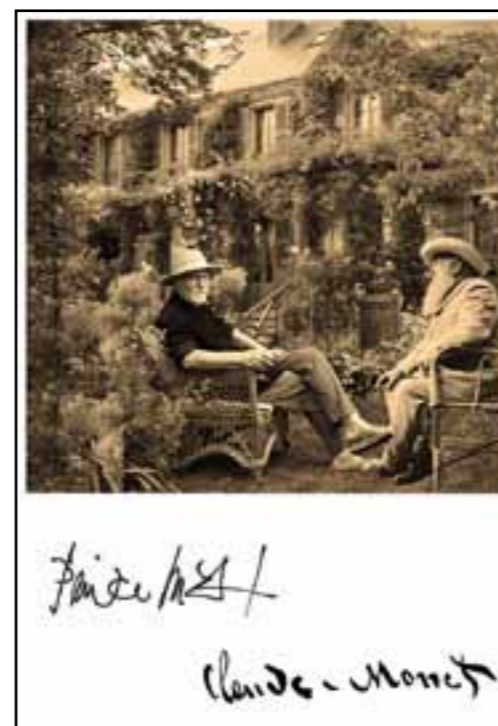
Pinke Miklós relikviák

PINKE MIKLÓS 100

„Pinke Miklós előző életei” -
tárlatvezetés ajándéktárgyai

A kiállítás ideje alatt, valamint utána egyedi emléktárgyak kaphatók a Pelikán Galériában: a művész előző életeit feldolgozó képeslapok, valamint 100 darabos limitált kerámiaplakettek a készlet erejéig.

Ezek a tárgyak az alkotó 100. születésnapjára készültek.

június 28 – július 26.:

„VAS PLEXI MDF”

Martus Éva grafikusművész

augusztus 16 – szeptember 13.:

„Emlékkiállítás”

Pinke Miklós képzőművész

„Szombat délutánonként

műsoros tárlatvezetés 15 és 18 óra között

Arany Gold Zoltán, Czinki Ferenc, Németh László és Orosz Enikő közreműködésével”

szeptember 20 – október 11.:

Hegedűs 2 László és Hegedűs Hanna Léna

képzőművészek

október 18 – november 15.:

Jean Toth festőművész kiállítása

INFORMÁCIÓK

PELIKÁN GALÉRIA

Kortárs művészeti kiállítóhely a Városi Képtár fenntartásában, melynek programját a Székesfehérvári Művészek Társasága állítja össze.

Székesfehérvár, Kossuth u. 15.

nyitva tartás

kedd–péntek 10–18 óráig

A belépés díjtalan.

Elérhetőség

www.deakgyujtemeny.hu,

www.fehervarart.hu,

muveszek@gmail.com

telefon:

22 / 340 364, 70 / 4-530-452

IMPRESSZUM

Városi Képtár - Deák Gyűjtemény
2013

Hírlevél 13/03
július-október

összeállította:

- Bernáth Éva
- Erdélyi Kata
- Nagy Veronika
- Orosz Enikő
- Szűcs Erzsébet
- Tunyogi Gábor
- Vadász Imre

tördelés, design: Tunyogi Gábor

aktuális frissített programjaink megtalálhatóak a
www.deakgyujtemeny.hu oldalon

